

فقط جلوی دوربین می آیند و می روند.

«تنها صداست که می ماند» یک جمله کلیشه اما واقعی است، شما تا به حال به این فکر کرده اید که چرا تاثیر صدا از حس های دیگر بیشتر است و تاثیر گذارترین دوبله ای که از آقای جلیوند شنیده اید چه بوده است؟

صدا یک ویژگی ای است که به هر حال مخاطب را جذب می کند. اگر در سینما بهترین چهره را داشته باشید ولی صدایتان ناخوشایند باشد، مخاطب شما را پس می زند. تنها صداست که می ماند و این یک واقعیت است. زنده یاد استاد جلیوند کارنامه بسیار در خسانی دارند و به جای شخصیت های زیادی صحبت کرده اند و فقدان ایشان واقعا برای ما ضایع است. ایشان در این سن و سال توانایی خیلی خوبی داشتند. کار را بسیار خوب انجام می دادند، برای آن وقت می گذاشتند و باری به هر جهت نبودند. ایشان و گویندگان پیشکسوت ما بر فرض اگر یک روز و به هر دلیل کار تعطیل می شد، فردای آن روز و یا چند روز بعد می آمدند تا کار را انجام دهند؛ چرا که الان با بحران کرونا همه چیز دگرگون شده و این بیماری به همه پروژه ها و کارها لطمه وارد کرده است. در حال حاضر گوینده های مادیرگر مثل سابق پنج شش نفره برای دوبله به اتاق ضبط نمی روند. یک گوینده می آید و دیالوگ هایش را در سر تاسر فیلم می گیرند و بعد گوینده دیگر از راه می رسد و کار به همین ترتیب ادامه پیدا می کند و پیش می رود. در واقع فیلم هایی که قبل از کرونا یک روزه دوبله می شدند در حال حاضر دو روز و شاید هم بیشتر زمان می برند.

پر رنگ ترین خاطره و پر رنگ ترین تصویری که بعد از شنیدن اسم آقای جلیوند برای شما تداعی می شود چیست؟

من خاطرات زیادی از این عزیز و عزیزان دیگر دارم. تنها آقای جلیوند نیستند و اگر بخواهم اسامی آن ها را بگویم بسیار زیاد هستند. کسانی که از گوینده های مطرح ما بوده و هستند و با اینکه دیگر در کنار ما نیستند و به سوی خالق خود رفته اند، اما هنوز هم صدایشان باقی است. از خانم ژاله کاظمی گرفته تا نیکو خرمند، مهین کسامی، ابران بزرگمهر و... همچنین آقای رسول زاده، آقای بهرام، عطاءالله کاملی، منوچهر نوذری و حمید قنبری که به جای جری لوئیس صحبت می کرد و دیگر بزرگان؛ همه این افراد برای من عزیز و محترم بوده و هستند و همه اش خاطره است. نمی دانم چطور بگویم ولی فقدان آقای جلیوند برای من و دیگر همکارانم شوک بسیار بزرگی بود و وقتی این خبر را شنیدم تا چندین ساعت گنج بودم و نمی دانستم که چه باید کنم. زنده یاد جلیوند شخصیتی متین و بسیار خوشرو بودند، روانشان شد.

یا با توجه به اپ های جدید موبایلی و تکنولوژی های دیگر این هنر دوباره جای خودش را پیدا کند؟

در یک زمانی خود من بارها می گفتم که اگر یک بار دیگر متولد شوم باز هم گوینده ی فیلم می شوم اما در حال حاضر اینطور نیست. الان اکثر جوان ها متاسفانه چون کاری برایشان نیست تا انجام دهند، دور هم جمع شده اند و یک کامیو تر گرفته اند و فیلم ها را کیچر می کنند و مشغول دوبله هستند. این عزیزان در حال حاضر برای بعضی از شبکه های ماهواره ای به صورت مخفیانه فیلم ها را دوبله می کنند.

فن بیانی که آقای جلیوند و شما اساتید روی آن تاکید دارید، در حال حاضر در بعضی فیلم ها و سریال ها رعایت نمی شود؛ حرف ها خورده می شود و آواها و اکسان گذاری ها اشتباه و پراز غلط است. شما چقدر به این موضوع برخورد کرده اید و باعث تعجبتان شده است؟

من شخصا می گویم که این افراد جوان علاقه مند باید بیشتر دقت کنند. پیش تر گفتم که می خواهند یک کاری انجام دهند و از طرفی نمی توانند بیکار بمانند. ما انجمنی به نام انجمن گویندگان و سرپرستان گفتار فیلم داریم. این انجمن یکی از صنوف خانه سینما است که بیش از دویست نفر عضو دارد. فرض کنید که یک فیلمی بد دوبله شده باشد، انجمن رسیدگی می کند اما فیلم هایی مثل همین شبکه های ماهواره ای و مواردی از این دست که دوبله آن ها دست ما نیست اگر فرضا از گروه گوینده های باشند که زیرزمینی کار می کنند، طبعاً دوبله خوبی نخواهد شد. هر چند که بعضی از فیلم هایی که این عزیزان دوبله می کنند تا حدی خوب است چرا که بعد از گذشت سال ها صدایشان جا افتاده و توانسته اند یک مقدار خودشان را با شخصیت ها هماهنگ کنند و کادر فنی هم به کمک شان آمده، در نتیجه مشاهده می کنید که فیلم ها هم سینک است و هم حس و حالشان خوب است.

در همین راستا نظر شما راجع به بیان بازیگران تلویزیون و سینما چیست و چقدر در قاطبه آن ها شیوایی بیان می بینید؟

نمی توان انتظار داشت که همه بیان خوب داشته باشند. شخصیت ها متفاوت هستند؛ پدر، فرزند و شخصیت های دیگر که هر کدام باید صدای مناسب خود را داشته باشند. مادر دوبله به این نکات توجه داریم اما گروه هایی هستند که کار را درست انجام نمی دهند برای مثال صدایشان را در گلو می اندازند که این کار درستی نیست. همانطور که گفتم این عزیزان می خواهند کاری انجام داده باشند و در بازیگری هم همینطور است و خیلی ها به پیچیدگی های هنر بازیگری فکر نمی کنند و

آن زمان استاد گراندقدر منوچهر اسماعیلی، چنگیز جلیوند و ایرج ناظریان اکثر فیلم های فارسی را دوبله و به جای شخصیت ها صحبت می کردند.

بعضی از بازیگران قبل از انقلاب تاکید داشتند شخص خاصی به جای آن ها حرف بزنند و بیشتر وقت ها اعتماد به نفس بازیگر از طریق دوبله تامین می شده است نه از بازی؛ راجع به این مساله صحبتی دارید که بخواهید با جزئیات برای ما بگویید؟

بعضی از بازیگران چون صدای خودشان را مناسب نمی دانستند دوست داشتند یک شخصی که شناخته شده است به جای آن ها صحبت کند.

تغییر آن دوران و آن سبک اگر به لحاظ پیشرفت ناگزیر نبود و باقی می ماند، فکر می کنید مخاطب امروز را علاقه مند تر می کرد یا خیر؟

فکر نمی کنم، چون دیگر نمی شد به آن شکل ادامه داشته باشد. هنر پیشه های بزرگ و بازیگران مطرح سینمای اروپا و امریکا با صدای همکاران من شناخته شدند. برای مثال فرض کنید اگر بل نیومن را غیر از آقای جلیوند شخص دیگری می خواست گویندگی کند؛ دلنشین نمی شد چرا که مردم به آن صدا عادت کردند و این مساله خیلی مهم است.

برای مثال در حال حاضر شما سریال های تلویزیون را مشاهده کنید؛ به سریال های فارسی که صدا سر صحنه گرفته می شود کاری نداریم اما راجع به فیلم های خارجی که دوبله می شوند کافی است که یکی از شخصیت ها بعد از ده، بیست فیلمی که بخش شده صدایش عوض شود؛ اگر بهترین صدا را هم بخواهیم بگذاریم مردم آن را پس می زنند و می گویند این صدا خوب نیست چرا که به آن صدا عادت کرده اند.

در دوران فعلی که دوبله خیلی کم رنگ تر شده و آثار کمتری خریداری می شود، فکر می کنید این هنر رو به زوال باشد

هنر پیشه های بزرگ و بازیگران مطرح سینمای اروپا و امریکا با صدای همکاران من شناخته شدند. برای مثال فرض کنید اگر بل نیومن را غیر از آقای جلیوند شخص دیگری می خواست گویندگی کند؛ دلنشین نمی شد چرا که مردم به آن صدا عادت کردند و این مساله خیلی مهم است